

1. ☒ Ούλοφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1, Ζωγράφου,
☎ 210 74 88 030
2. ☒ Φανερωμένης 13, Χολαργός,
☎ 210 65 36 551
www.en-dynamei.gr

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΟ ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ • **ΤΜΗΜΑΤΑ ΔΙΕΤΟΥΣ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ**

ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΛΥΚΕΙΟΥ

ΟΝΟΜΑ: ..... Βαθμός %
ΗΜ/ΝΙΑ: ..... *Μαΐου 2022* ΤΜΗΜΑ: ..... ☺ %

ΚΕΙΜΕΝΑ

1. Exclusus ab insidiatoribus Caligulae, recesserat in diaetam, cui nomen est Hermaeum. Paulo post rumore caedis exterritus prorepsit ad solarium proximum et inter vela praetenta foribus se abdidit. Discurrens miles pedes eius animadvertit eum latentem adgnovit; extractum imperatorem eum salutavit. Hinc ad commilitones suos eum adduxit.
2. Cum Octavianus post victoriam Actiacam Romam rediret, homo quidam ei occurrit corvum tenens; eum instituerat haec dicere: «Ave, Caesar, victor imperator». Caesaris multum interfuit corvumemere; itaque viginti milibus sestertium eum emit. Id exemplum sutorem quendam incitavit, ut corvum doceret parem salutationem.
3. Bello Latino T. Manlius consul nobili genere natus exercitui Romanorum praefuit. Is cum aliquando castris abiret, edixit ut omnes pugna abstinerent. Sed paulo post filius eius castra hostium praeterequitavit et a duce hostium his verbis proelio lacessitus est: «Congrediamur, ut singularis proelii eventu cernatur, quanto miles Latinus Romano virtute antecellat». Tum adulescens, viribus suis confisus et cupiditate pugnandi permotus, iniussu consulis in certamen ruit; et fortior hoste, hasta eum transfixit et armis spoliavit.
4. Quas ego, cupidus bene gerendi et administrandi rem publicam, semper mihi proponebam. Colendo et cogitando homines excellentes animum et mentem meam conformabam.
5. Qui potuisti populari hanc terram, quae te genuit atque aluit? Non tibi ingredienti fines patriae ira cecidit? Quamvis infesto et minaci animo perveneras, cur, cum in conspectu Roma fuit, tibi non succurrit: «intra illa moenia domus ac penates mei sunt, mater coniunx liberique»? Ergo ego nisi peperissem, Roma non oppugnaretur;
6. Postridie eius diei Sertorius, admissis amicis in cubiculum suum, dixit eis visum in somno sibi esse cervam, quae perisset, ad se reverti. Cum cerva, emissa a servo, in cubiculum Sertorii introrupisset, admiratio magna orta est.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A1. Να μεταφράσετε τα παραπάνω υπογραμμισμένα αποσπάσματα.
Βλ. Βιβλίο **Εν δυνάμει**

Μονάδες **20**

B1. Τι γνωρίζετε για το έργο του Μάρκου Τύλλιου Κικέρωνος.

➤ **‘Ο κορυφαίος εκπρόσωπος της πεζογραφίας ... της παγκόσμιας λογοτεχνίας’**

Μονάδες **10**

B2. Να εντοπίσετε μία ετυμολογικά συγγενική λέξη για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις της νέας ελληνικής, στο κείμενο που επισημαίνεται:
Μονάδες **10**

α. ορυμαγδός (στο 1^ο κείμενο). **rumore**

- β. δόγμα (στο 2^ο κείμενο). **doceret**
γ. ουμανισμός (στο 4^ο κείμενο). **homines**
δ. φινάλε (στο 5^ο κείμενο). **finis**
ε. κρανίο (στο 6^ο κείμενο). **cervam**

ΘΕΜΑ Γ' (Γραμματική ___ / 30)

Γ1. Να γράψετε στο τετράδιό σας τους ζητούμενους τύπους για καθεμιά από τις λέξεις:

- nomen : ονομαστική πληθυντικού **nomina**
- caedis : γενική πληθυντικού **caedium**
- eius : δοτική πληθυντικού θηλυκού γένους **eis/iis/is**
- haec : αφαιρετική του αρσενικού **hoc**
- milibus : γενική πληθυντικού **milium**
- nobili : ονομαστική πληθυντικού του ουδετέρου **nobilia**
- fortior : αφαιρετική του ενικού στο θηλυκό γένος **fortiore**
- mentem : γενική πληθυντικού **mentium**
- minaci : θετικός βαθμός του επιρρήματος **minaciter**
- diei : αφαιρετική πληθυντικού **die**

Μονάδες

10

Γ2. Να γράψετε στο τετράδιό σας τους ρηματικούς τύπους που ζητούνται:

- recesserat : β ενικό Υποτακτικής Υπερσυντελικού στην άλλη φωνή **recessus esses**
- animadvertit : γ πληθυντικό Υποτακτικής Ενεστώτα Ενεργητικής Περιφραστικής συζυγίας **animadversuri sint**
- adduxit : β ενικό Προσπακτικής Ενεστώτα **adduc**
- emere : β ενικό οριστικής Υπερσυντελικού Παθητικής Περιφραστικής Συζυγίας **emendus fueras**
- doceret : απαρέμφατο μέλλοντος **docturum esse**
- abiret : γενική ενικού της μετοχής Ενεστώτα **abeuntis**
- natus : γ πληθυντικό Υποτακτικής Μέλλοντος **nascituri sint**
- abstinerent : αιτιατική ενικού μετοχής Ενεστώτα του ουδετέρου γένους. **abstinens**
- transfixit : γ πληθυντικό Υποτακτικής Υπερσυντελικού στην άλλη φωνή. **Transfixi essent**
- proponebam : αιτιατική του γερουνδίου **proponendum**
- potuisti : γ ενικό Οριστικής Παρατατικού **poterat**
- aluit : Αφαιρετική Σουπίνο **altu/alitu**
- perveneras : γενική ενικού γερουνδιακού **perveniendi**
- reperissem : δοτική ενικού Μετοχής Μέλλοντος **pariturae**
- orta est : αιτιατική πληθυντικού μετοχής Μέλλοντος **orientes**

Μονάδες **15**

Γ3. quae: Να κλίνετε την αντωνυμία στον ενικό αριθμό του αρσενικού γένους. Μονάδες
5
Qui – cuius – cui – quem – quo

ΘΕΜΑ Δ' (ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟ ___ / 30)

Δ1. exclusus: Να αναλύσετε τη μετοχή σε δευτερεύουσα πρόταση με όλους τους δυνατούς τρόπους. Μονάδες
3

- cum exclusus erat
- cum exclusus esset
- postquam / ubi / simul / ut exclusus est

Δ2. Paulo post: Να δηλωθεί η ίδια επιρρηματική με ισοδύναμο τρόπο.

- **Post paulum**

Μονάδες **1**

Δ3. "Congrediamur, ut singularis proelii eventu cernatur, quanto miles Latinus Romano virtute antecellat": Να μετατρέψετε τη παραπάνω περίοδο σε πλάγιο λόγο με εξάρτηση: *Dux hostium petivit ab adolescente...*

- **Ut congrederentur, ut singularis proelii eventu cerneretur, quanto miles Latinus Romano virtute antecelleret.**

Μονάδες **3**

Δ4. "Qui potuisti populari hanc terram [...]?" : Να μετατρέψετε την ευθεία ερώτηση στον πλάγιο λόγο με εξάρτηση:

- **Mater interrogavit filium qui potuisset populari illam terram**

Μονάδες **2**

Δ5. "dixit eis visum in somno sibi esse cervam [...] ad se reverti". Να μεταφέρετε τη παραπάνω πρόταση στον ευθύ λόγο.

- " **Visum** in somno **mihi est** cervam ... ad **me** reverti "

Μονάδες **3**

Δ6. admissis amicis: Να αναλύσετε το μετοχικό σύνολο σε δευτερεύουσα πρόταση χρησιμοποιώντας τον σύνδεσμο **postquam**.

- **Postquam / ubi / simul / ut amicos admisit**

Μονάδες **2**

Δ7. Ergo ego nisi peperissem: Να συμπύξετε τη παραπάνω πρόταση στην αντίστοιχη μετοχή.

- **Ergo te parto**

Μονάδες **2**

Δ8. ...et fortior hoste: Να δηλωθεί ο β όρος σύγκρισης με ισοδύναμο τρόπο.

➤ **Quam hostis**

Μονάδες 1

Δ9. Colendo et cogitando homines excellentes animum et mentem meam conformabam: Να γίνει η γερουνδιακή έλξη και να δηλωθεί αν είναι υποχρεωτική ή προαιρετική.

- **Colendis et cogitandis hominibus excellentibus (προαιρετική καθώς έχουμε απρόθετους τύπους γερουνδίου)**

Μονάδες 3

Δ10. Ergo ego nisi peperissem, Roma non oppugnaretur;

- α) Να αναγνωρίσετε το είδος του Υποθετικού λόγου.
β) Να τον μετατρέψετε έτσι ώστε να δηλώνει Υπόθεση δυνατή ή Πιθανή.

- **Ergo nisi pariam , Roma non oppugnetur**
➤ **Αντίθετο του πραγματικού με την υπόθεση στο παρελθόν και την απόδοση στο παρόν.**

Μονάδες 2

Δ11. Num ad hostem veni et captiva in castris tuis sum ? Να μετατρέψετε την ερώτηση έτσι ώστε να μην γνωρίζουμε την απάντηση που περιμένουμε.

- **ad hostem venine et captiva in castris tuis sum ?**

Μονάδα 1

Δ12. hasta eum transfixit et armis spoliavit:

α) Να χρησιμοποιήσετε τον κατάλληλο τύπο του ρήματος **debeo** στην **υποτακτική Υπερσυντελικού** και να κάνετε τις απαραίτητες αλλαγές στη περίοδο. (Ως υπόκειμο του debeo να ληφθεί το **adulescens**).

β) Στη συνέχεια να μετατρέψετε τη σύνταξη που δημιουργήσατε από ενεργητική σε παθητική με τη χρήση της **Παθητικής Περιφραστικής Συζυγίας**.

- A) *Adulescens debuisse hasta eum transfigere et armis spoliare*
B) *Is transfigendus fuisset hasta et spoliandus fuisset armis adulescenti.*

Μονάδες 3

Δ13. Να χαρακτηρίσετε συντακτικώς τους σημειωμένους όρους των κειμένων.

- **caedis:** γενική αντικειμενική στο *rumore*.
➤ **sestertium:** γενική διαιρετική (ή γενική του περιεχομένου) στο *milibus*.
➤ **virtute:** οργανική αφαιρετική της αναφοράς στο *antecellat*
➤ **in somno:** εμπρόθετος προσδιορισμός της κατάστασης στο *visum esse*.

studiosae studiosique, bonam fortunam,

